

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรนิทรรศการ พระธรรมรัตนะ

ของ มูลนิธิภูมิพลโลก

ณ พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ในวโรกาสถวายราชสักการะพระบรมสารีริกธาตุขื่อน้ำพระหัตถ์

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๗

พระพุทธรพจน์

“ดูกรอานนท์ ธรรมและอภัยใด เราเสียดังแล้
บัญญัติแล้ แก่พวกเธอ ธรรมและอภัยนั้น จักเป็น
ศรัทธาของพวกเธอ เมื่อเราล่วงลับไปแล้”

หมายเหตุ : พระธรรมวินัย คือพระธรรมคำสอนของพระบรม-
ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้แก่ พระธรรมรัตน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรนิทรรศการ พระธรรมรัตนะ

ของ มูลนิธิภูมิพลโลกิขุ

ณ พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ในวโรกาสถวายราชสักการะพระบรมสารีริกธาตุขื่อนิ้วพระหัตถ์

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๖

ควีนที่สุค

ที่ ศร ๐๔๐๔/๑๕๒๓๑

กรมการศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.๑๐๑๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญร่วมจัดนิทรรศการ

เรียน กรรมการผู้จัดการมูลนิธิภูมิพิภโลกิกขุ

ด้วยคณะกรรมการฝ่ายนิทรรศการและวิชาการ ในคณะกรรมการดำเนินงาน
อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ
(ข้อนิ้วพระหัตถ์) จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ไปประดิษฐานที่พุทธมณฑล ตำบลศาลายา
กิ่งอำเภอกุฑมณฑล จังหวัดนครปฐม ประมาณ ๔๕ วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
เป็นต้นไป ในระหว่างที่พระบรมสารีริกธาตุประดิษฐานอยู่นี้ จะมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับพระพุทธ-
ศาสนาในประเทศไทย เพื่อให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความสัมพันธ์ดีต่อกันอยู่แล้ว ให้
กระชับความสัมพันธ์ที่ดียิ่งขึ้น โดยอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องประสาน ทั้งนี้
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะเสด็จฯ นมัสการพระบรมสารีริกธาตุและทอดพระเนตรนิทรรศการใน
งานดังกล่าว ในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ ด้วย

ในการนี้ คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการได้พิจารณาเห็นว่า หน่วยงานของท่านได้
ดำเนินงานเกี่ยวกับด้านพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการผลิตคำขวัญวิชาการทางพระพุทธศาสนามาเป็น
เวลาช้านาน ปรากฏผลงานมากมาย หากนำออกเผยแพร่ให้ประชาชนได้ชม ก็เป็นประโยชน์ยิ่ง จึงขอ
เรียนเชิญหน่วยงานของท่านร่วมจัดนิทรรศการในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดีจากหน่วยงานของท่าน
ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริ ศิริบุตร)

รองอธิบดีกรมการศาสนา

รองประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการ

กองศาสนศึกษา

โทร.๒๕๒๒๔๔๕

โทรสาร ๒๕๑๕๑๑๕

พระบรมสารีริกธาตุ

ส่วนขื่อนี้พระหัตถ์ ของ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ที่รัฐบาลได้อัญเชิญมาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

(ภาพพระราชทาน)

พระบรมวงศานุวงศ์

นายแพทย์พันธุ์ ช่างสุต กรรมการผู้จัดการ ผู้อำนวยการโครงการบริหารทรัพยากรและอสังหาริมทรัพย์
และนายสิริ เพ็ชรไชย กรรมการ หัวหน้าวิชาการมูลนิธิภูมิปัญญา

(ภาพพระราชนิพนธ์)

กรมบังคับกรมทูลถวายคำอธิบาย

นายมนตรีพันธุ์ ขจรกุล กรรมการผู้จัดการมูลนิธิภูมิพลศึกษา

(ภาพพระราชทาน)

กรมการเดินเรือ กรมเจ้าท่า

นายแพทย์พันธ์ จารุจตุล กรมการผู้จัดการมูลนิธิภูมิพิทโลกิกซ์

**พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร
นิทรรศการพระบรมราชคัมภีร์ ของ มูลนิธิภูมิพลโลกิกุ
ณ พุทธมณฑล กิ่งอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม**

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๗ เวลา ๑๖.๔๕ น.
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพุทธมณฑล
เพื่อถวายราชสักการะพระบรมสารีริกธาตุส่วนขี้ผึ้งพระหัตถ์ของพระพุทธเจ้า
ที่รัฐบาลได้อัญเชิญมาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำพิธีจัดขบวนแห่มา
ประดิษฐานไว้ ณ พระวิหารหน้าองค์พระประธานพุทธมณฑล

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จถึงบริเวณพุทธมณฑลแล้ว
เสด็จไปนมัสการพระประธานพุทธมณฑล พระสงฆ์รื้อรับเสด็จ ณ ที่นั้น
เจริญชัยมงคลคาถาดถวายเสร็จแล้วเสด็จมายังพระวิหารหน้าพระประธาน
พุทธมณฑล อันเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ทรงจุดธูปเทียนบูชา
พระรัตนตรัย ถวายราชสักการะพระบรมสารีริกธาตุเสร็จแล้ว สมเด็จพระ
พระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ถวายศีล
ทรงศีล เสร็จแล้ว พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวง-
การต่างประเทศ ประธานจัดงานถวายรายงานความเป็นมาของพระบรม
สารีริกธาตุส่วนขี้ผึ้งพระหัตถ์ของพระพุทธเจ้า ที่อัญเชิญจากประเทศจีน

มายังประเทศไทย เพื่อให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยได้ถวายสักการบูชาเป็นการชั่วคราว เสร็จแล้วถวายจุดปัจจัยไทยธรรมแก่พระสงฆ์ มีสมเด็จพระสังฆราชเป็นประธาน พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา สมเด็จพระสังฆราชถวายอดิเรก และพระสงฆ์ถวายอนุโมทนาภาคนี้เป็นเสร็จพิธีในพระวิหาร

ต่อจากนั้น เสด็จออกจากพระวิหารมายังปะรำจัดนิทรรศการของมูลนิธิภูมิพลโลกิกุซึ่งตั้งอยู่ ณ บริเวณหน้าพระวิหาร นายมณีพันธุ์ จารุคุล ได้ถวายบังคมทูลเบิกตัวว่า

‘ขอเคชะ ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า นายมณีพันธุ์ จารุคุล กรรมการผู้จัดการมูลนิธิภูมิพลโลกิกุ ในนามของคณะกรรมการมูลนิธิภูมิพลโลกิกุ ขอถวายพระพร’

ต่อจากนั้น นายมณีพันธุ์ จารุคุล ได้กราบบังคมทูลถึงความจำเป็นที่ต้องถวายคำอธิบายนิทรรศการของมูลนิธิฯ จากตอนปลายไปหาตอนต้นซึ่งอาจจะสับสนบ้าง เพราะประธานจัดงานนิทรรศการ (นายสมพร เทพสิทธิ์า) ได้กราบบังคมทูลถวายรายงานเริ่มจากทางด้านนี้

นายมณีพันธุ์ จารุคุล ได้นำเสด็จทอดพระเนตรนิทรรศการของมูลนิธิภูมิพลโลกิกุ และถวายรายงานกราบบังคมทูลถึงรายได้ของมูลนิธิฯ ในเบื้องต้น ตามที่ได้พระราชทานเป็นประเดิมมาจนถึงบัดนี้ ๓๐ ปีเศษแล้ว มูลนิธิฯ มีเงินสด ๒๑ ล้านบาท สำหรับปีที่แล้วมูลนิธิฯ มีรายได้

๑๐ ล้านเศษ ในชอคนี ได้รับอุปถัมภ์จากรัฐบาลโดยงบประมาณแผ่นดิน ผ่านกรมการศาสนา ในปี ๒๕๓๖ เป็นเงิน ๑,๖๐๐,๐๐๐ เศษ ในปี ๒๕๓๗ เป็นเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ และปีนี้ได้ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหันพระพักตร์ไปทาง นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ท่านรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลว่า 'มูลนิธิของงบประมาณไปนิดเดียว' ต่อจากนั้น นายฉันทพันธ์ จารุศล ได้กราบบังคมทูลถึงงานของมูลนิธิ ที่ได้ทำมาแล้วตลอดระยะเวลา ๓๐ ปี คือพิมพ์พระคัมภีร์ได้ ๘๕,๐๐๐ เล่ม นำพระคัมภีร์ไปถวายตามวัดต่าง ๆ ที่มีการศึกษาภาษาบาลี ๒๐๘ วัด ๖๘ จังหวัดทั่วประเทศ เว้นกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลอีก ๔๔ วัด นอกจากนี้ยังได้กราบบังคมทูลถึงงานสร้างพจนานุกรมบาลี - ไทย - อังกฤษ และพจนานุกรม บาลี - ไทย ฉบับเฉลิมพระเกียรติ ในวโรกาสพระชนมายุ ๖๐ พรรษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

ระหว่างเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรงานนิทรรศการ การสร้างพระคัมภีร์ของมูลนิธิภูมิพลโลกิกุ นายฉันทพันธ์ จารุศล ได้กราบบังคมทูลถวายรายงานถึงการสร้างพระคัมภีร์ที่เสร็จแล้ว และที่แสดงอยู่เป็นระยะ ๆ ไปจนตลอดสายงาน และได้กราบบังคมทูลถึงพระคัมภีร์ฉบับบาลีล้วน และฉบับบาลี - ไทย ที่ได้พิมพ์แล้ว ๗๓ คัมภีร์ (ในโปรแกรมที่ ๑) ซึ่งเป็นงานปริวรรตจากอักษรขอมและแปลเป็นภาษาไทย จนถึงทอดพระเนตรกองพระคัมภีร์โบราณอักษรขอมอันเป็นต้นฉบับที่ใช้ทำงาน ซึ่ง

นายฉันทันท์ จารุศูล ได้กราบบังคมทูลให้ทรงทราบ ทรงมีพระราชกระแสว่า "คงจะมีอนุญิงห้าหกร้อยปี" แล้วทรงหันพระพักตร์มาทางนายฉันทันท์ จารุศูล แล้วรับสั่งแก่ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งอยู่ใกล้พระองค์ว่า "คงทำมาแต่ชาติก่อน" และได้ทรงเตือนนายฉันทันท์ จารุศูล ซึ่งยืนเฝ้าอยู่ใกล้ท้อ ด้วยพระมหากรุณาว่า "ระวังจะตกท้อ" นายฉันทันท์ จารุศูล ได้ถวายบังคมด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

ต่อมา นายฉันทันท์ จารุศูล ได้กราบบังคมทูลเชิญให้ทอดพระเนตรแผ่นดินที่กษัตริย์พระบรมราชาชาวทมิฬที่ได้พระราชทานไว้เมื่อสมเด็จพระสังฆราชญาโณทโยมหาเถระ และคณะกรรมการสมาคมศูนย์กันคว้าทางพระพุทธศาสนา (ซึ่งต่อมาได้พัฒนาเป็นมูลนิธิภูมิพลโลกิกขุ เมื่อได้ขอพระบรมราชานุญาตยกทุนมูลนิธิภูมิพลโลกิกขุขึ้นเป็นมูลนิธิ) เมื่อคราวเข้าเฝ้าถวายพระพร และถวายพระคัมภีร์อรรถสาธิตินี้แปลเป็นภาษาไทยฉบับแรก ตามพระปณิธานของเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช ที่จะทูลเกล้าฯ ถวายถาวรวัตถุในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๓ รอบ

ความในพระบรมราชาชาวนั้นมีว่า

"ฉันขออนุโมทนา ขอให้ทำต่อไปอย่าหยุดเสีย ฉันสนับสนุนงานนี้ร้อยเปอร์เซ็นต์เต็ม ให้ทำต่อไป เป็นการช่วยให้คนเข้าถึงธรรม

การแปลคำบาลีเป็นคำไทยนี้ ต้องระวังให้จงหนัก
อย่าให้ขัดแย้งกันได้เป็นอันขาด เพราะถ้าขัดแย้งกันแล้ว
จะทำให้เกิดความยุ่งยากแก่นักศึกษาต่อไปในภายหน้า ที่ใด
สงสัยจะแปลให้เข้าใจไม่ได้แจ่มแจ้ง ก็ควรมีคำอธิบายกำกับ
ไว้ด้วย

ในโอกาสนี้ ได้พระราชทานทุนทำงานเป็นประเดิม และมี
พระบรมราชานุญาตให้ใช้ชื่อก่อนนี้ว่า "ทุนภูมิพลโลกิกขุ"

นายฉวีพันธุ์ จารุศล ได้ถวายให้ทอดพระเนตรภาพถ่าย
พระธาตุพนมมีรัศมีเจดีย์อยู่เบื้องหลังภาพทอดพระเจดีย์บรรจุพระอัฐิธาตุ
ของพระพุทธเจ้า เมื่อคราวที่มูลนิธิภูมิพลโลกิกขุนำพระคัมภีร์ไปถวายที่
วัดพระธาตุพนม ได้มีพระราชกระแสว่า "อังกค์คิอิทธิรสแดงอกนิหารเป็นไปได
ได้มีข้าราชการผู้หนึ่งกราบบังคมทูลเสริมว่า "เป็นไปได ที่พระปฐมเจดีย์
ก็ปรากฏการณ์เช่นนี้หลายครั้ง" แล้วนายฉวีพันธุ์ จารุศล ได้ถวายบังคมทูล
ถึงภาพที่สมเด็จพระสังฆราช (อยู่ ญาโณทโยมหาเถระ) ทรงนำคณะกรรมการ-
การผู้สร้างพระคัมภีร์อรุณสาลินีเข้าเฝ้าเมื่อ ๓๐ ปีมาแล้ว ซึ่งเป็นมูลเหตุ
ให้ทำพระคัมภีร์สืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้ ในระหว่างเสด็จทอดพระเนตร
การจัดนิทรรศการของมูลนิธิฯ โฆษกสถานีวิทยุกระเจายเสียงแห่งประเทศไทย
ได้อ่านพระบรมราโชวาทที่พระราชทานให้คณะกรรมการมูลนิธิฯ เมื่อเข้า
เฝ้าครั้งแรก ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระเจายเสียงและสถานีโทรทัศน์
รวมการเฉพาะกิจ

เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากปะรำแสดงนิทรรศการ
ของมูลนิธิฯ แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ.

พล. เจริญไชย

(นายสิริ เพ็ชรไชย)

กรรมการและหัวหน้าฝ่ายวิชาการมูลนิธิภูมิพลโลกิกุ
บันทึก

๒๒

(นายมนีพันธุ์ จารุคุล)

กรรมการผู้จัดการ

ปล.

เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๑ เป็นวันคล้ายวันเกิดของ
ฯพณฯ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ฯพณฯ
ได้มาบำเพ็ญกุศลถวายภัตตาหารเพลแก่พระภิกษุสงฆ์ ๘ ค่านักสมเด็จ
พระสังฆราช ฉวาโฆทอมมหาเถระ วัดสระเกศฯ กรุงเทพมหานคร เวลา
๑๒.๑๕ น. นายมนีพันธุ์ จารุคุล กรรมการผู้จัดการมูลนิธิภูมิพลโลกิกุ
และนายสิริ เพ็ชรไชย ได้เข้าเยี่ยมคำนับและอวยพร ฯพณฯ นายสัมพันธ์
ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวแก่นายมนีพันธุ์
จารุคุล และปรารภค่อที่ประชุมข้าราชการและญาติสนิทมิตรสหาย
ถึงการเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรนิทรรศการของมูลนิธิภูมิพลโลกิกุว่า

‘พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพอพระทัยในงานของมูลนิธิฯ มาก และทรงชมเชยมาก’.

ส.ส. เพ็ชรไชย

(นายสิริ เพ็ชรไชย)

บันทึก

ส.ส.

(นายมณีพันธุ์ จารุคุล)

กรรมการผู้จัดการ

รายพระนามและรายนามคณะกรรมการมูลนิธิภูมิพลโลกษุ

๑. สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
ประธานกรรมการ
๒. จอมพลประภาส จารุเสถียร รองประธานกรรมการ
๓. ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร รองประธานกรรมการ
๔. ท่านผู้หญิงหม่อมราชวงศ์หญิงรสลิน คัทธางค์
กรรมการกิตติมศักดิ์
๕. ท่านผู้หญิงอรุณ กิตติยากร กรรมการ
๖. คุณหญิงแสงเดือน ณ นคร กรรมการ
๗. คุณหญิงวัลลีย์ วีระปรีช กรรมการ
๘. คุณเสริมศรี เอกชัย ที่ปรึกษาการประชาสัมพันธ์
๙. คุณหญิงจวบ จิรโรจน์ กรรมการ
๑๐. คุณหญิงเฟื่อง ชลิตอาภรณ์ กรรมการ
๑๑. คุณหญิงชนัดต์ ปิยะอุย กรรมการ
๑๒. คุณหญิงสงวนศรี จันทรางศุ กรรมการ
๑๓. คุณหญิงวรรณิ วิทยะสิรินันท์ กรรมการ
๑๔. คุณหญิงสมนึก เปรมวัณณะ กรรมการ
๑๕. อธิบดีกรมการศาสนา กรรมการ
๑๖. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ กรรมการ
๑๗. คุณอวยพร ปัตตพงศ์ กรรมการ

๑๘. รองศาสตราจารย์วิสุทธ์ บุญขกุล กรรมการ
๑๙. นายสิริ เพ็ชรไชย กรรมการ
๒๐. รองศาสตราจารย์ศรีกาญจน์ สุจินดา กรรมการ
๒๑. คุณสุจิตรา (จิราธิวัฒน์) มงคลกิติ กรรมการ
๒๒. คุณประไพ อมาตยกุล กรรมการ
๒๓. คุณสมจิตต์ สิทธิไชย กรรมการ
๒๔. คุณลำยอง หะรินสุต กรรมการ
๒๕. นายชุมศักดิ์ เดชะเสน กรรมการ
๒๖. คุณประณัฐ เดชะเสน กรรมการ
๒๗. คุณวิไลลักษณ์ จารุคุณ กรรมการ
๒๘. นายพุทธศรี กุวานนท์ กรรมการ
๒๙. คุณสุกัญญา กุจศรีวัชร กรรมการ
๓๐. คุณบุญรักษ์ นาครัดน์ กรรมการ
๓๑. คุณประสพศรี ประเสริฐสม กรรมการ
๓๒. นายปราโมทย์ สัชฌุกร กรรมการ
๓๓. นายระพีพันธ์ จารุคุณ กรรมการ
๓๔. คุณบุญนาค ศตะภูริ กรรมการ
๓๕. นายมณีพันธุ์ จารุคุณ กรรมการผู้จัดการ
๓๖. คุณอุษา จารุคุณ กรรมการผู้ช่วยผู้จัดการ
๓๗. คุณประภา จัยวัฒน์ กรรมการและเหรัญญิก
๓๘. คุณยุพนา ชรรรมโกวิท กรรมการและผู้ช่วยเหรัญญิก

๓๕. ศาสตราจารย์พัฒนา สุจินดา

กรรมการและเลขานุการ

๔๐. นายวิวัฒน์ สุรียานันท์

ผู้ตรวจสอบบัญชี

คณะกรรมการจัดสร้างพระคัมภีร์ ฉบับภูมิพโลภิกขุ

๑. นายมณีพันธุ์ จารุคุล

ผู้อำนวยการ

๒. นางอุษา จารุคุล

รองผู้อำนวยการ

๓. นายสิริ เพ็ชรไชย

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

คณะนักวิชาการประจำ

๑. นายสิริ เพ็ชรไชย

ป.ช. ๕

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

๒. พระมหาเจดิว ชูเดชะ

ป.ช. ๕

นักวิชาการ

๓. นายสุวรรณ จินต์ประชา

ป.ช. ๕

"

๔. นายสมาน วงศ์ไพโรจน์

ป.ช. ๕

"

๕. นายสังคม ศรีราช

ป.ช. ๕

"

๖. นายทวี ศรีทองอินทร์

ป.ช. ๕

"

๗. นายธรรมจักร สิงห์ทอง

ป.ช. ๕

"

๘. อุบาสิกาสมศรี จารุเพ็ง

บ.ศ. ๕

"

๙. นายหวัน สมใจเพ็ง

ป.ช. ๕

"

๑๐. นายภิญโญ ล่องสกุล ปริญญาโท	ป.ธ. ๘	นักวิชาการ
๑๑. นางศิริรัตน์ ค้างสน	บ.ศ. ๘	.
๑๒. นายทองดี พันโน	ป.ธ. ๘	.
๑๓. พระมหาสัมฤทธิ์ เอกวงษา ปริญญาตรี	ป.ธ. ๗	.
๑๔. นายบุญเพ็ง แก้วยอด	ป.ธ. ๗	.
๑๕. นายบรรจบ หุกพญา	ป.ธ. ๗	.
๑๖. นายเจริญ สุสุวรรณา	ป.ธ. ๗	.
๑๗. พระมหาสุทัศน์ เคียวสูงเนิน ปริญญาตรี	ป.ธ. ๖	.
๑๘. อุบาสิกاجرรยา บัวสุวรรณ	บ.ศ. ๖	.
๑๙. อุบาสิกาสุทธิกาญจน์ เว็นบาป	บ.ศ. ๖	.
๒๐. นายชศศิริ จันทุม	ป.ธ. ๖	.
๒๑. นายสุรินทร์ มั่งมี	ป.ธ. ๕	.
๒๒. นางสาวนันทนา เพ็ชรไทย (โบราณคดี)	ศศ.บ.	.
๒๓. อุบาสิกาพรหม เกิดเกษม		นักปริวรรคอักษร
๒๔. อุบาสิกาพรทิพย์ ศูนย์จันทร์		.

คณะนักวิชาการพิเศษ

๑. นายไชยวัฒน์ กปิลกาญจน์	สท.บ. (จุฬา)
๒. น.อ.สุรจิตต์ สงสกุล ร.น.	ป.ร. ๘, Ph.D.
๓. น.ท.ทองชัย แซงสินชัย ร.น.	ป.ร. ๕
๔. น.ต.วินัย ตะเกาพงษ์ ร.น.	ป.ร. ๕, Ph.D.
๕. ร.อ.สารี อินสอน ร.น.	ป.ร. ๕
๖. นายพิสิฐ เจริญสุข	ป.ร. ๕, อ.ม. (จุฬา)

นักวิชาการที่ดึงแก่กรรม

๑. อุบาสิกาแนบ มหานีรานนท์	
๒. นายวิเชียร บำรุงผล	ป.ร. ๕
๓. นายทินกร ทองเสวต	ป.ร. ๕
๔. พันเอกพร้อม โพธิ์ศิริ	ป.ร. ๘
๕. นายสุรสีส กาญจนทพู	ป.ร. ๕
๖. นายเขียน วงศ์ศรีสังข์	ป.ร. ๕
๗. นายโรม สุรเสน	ป.ร. ๕

ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี
เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
ได้บันทึกข้อความไว้ในโอกาสที่มาเยือน
สำนักงานมูลนิธิภูมิพโลภิกขุ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๗

หอจดหมายเหตุฯ
กรมวัฒนธรรม
กระทรวงศึกษาธิการ

นายสัญญา ธรรมศักดิ์
นายกรัฐมนตรี
๒๕๑๗

คติพจน์ในพระพุทธศาสนา

“ดูกรมาณพ สัตว์ทั้งหลาย มีกรรม
เป็นของตน เป็นทายาทแห่งกรรม มี
กรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์
มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย กรรมย่อม
จำแนกสัตว์ให้เลวและประณีตได้”

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มูลนิธิภูมิพลโลกิขุ ในบริเวณวัดสระเกษ
ถนนจักรพรรดิพงษ์ กรุงเทพมหานคร
นางชลอ วรณจันทร์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๓๕
โทร. ๒๒๓-๐๓๑๖, ๒๒๑-๘๐๐๑